

Školy pro region CZ.1.07./1.1.10/02.0037

Modernizace ŠVP ZV v českorakouském příhraničí Novohradsko Památné stromy

Památné stromy jsou mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí označené tabulí s malým státním znakem ČR. Postup při jejich vyhlášení je dán zněním § 46 zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Pro svá pozorování jsme si vybrali **BEDŘICHOVSKÉ LÍPY** a snažili jsme se zjistit co nejvíce informací:

Bedřichovské lípy byly vyhlášeny památnými stromy dne 24. 6. 1997. Stalo se tak rozhodnutím MěÚ Nové Hrady. Najdete je na souřadnicích GPS: 48°45'28.619"N, 14°43'26.656"E. V kategorii památné stromy je zapsána skupina dvou stromů lípy malolisté *Tilia cordata* Mill. Ing. Bohuslav Švarc v Novohradském zpravodaji z prosince 2010 uvádí, že stáří lip je asi 200 – 250 let.

Jak poznáme lípu malolistou?
Jednoduchá věc. Najděte list lípy a prozkoumejte jeho spodní stranu. Teď posuďte, zda jsou chloupky bílé, nebo rezavé. Pokud uvidíte chloupky rezavé jako na obrázku, pak máte před sebou lípu malolistou. Pokud jsou chloupky bílé, jedná se o lípu velkolistou. List lípy je srdčitý s pilovitým okrajem.

Strom může dorůst 30 a více metrů. Květy jsou oboupohlavné, žlutavě bílé, stopka vrcholíků je téměř do poloviny srostlá s jazykovým blanitým listenem. V době květu omamně voní a láká množství včel. Plod je jednopouzdrý kulovitý oříšek s tenkostěnným oplodím. Kvete od června do července. Lípa se vysazuje již od pradávna, především jako strom, který je medonosný a má květy vysoce ceněné v lidovém léčitelství. Pocestným poskytuje vydatný stín. Dřevo je měkké, výborně se hodí k řezbářství. Používá se k výrobě hudebních nástrojů, k vyřezávání zdobeného nábytku. Lýko, jež je těsně pod kůrou, se v minulosti užívalo na výrobu střevíců, provazů, nádob na obilí. Lýkem se upevňují rouby ovocných stromů. Nyní najde uplatnění při výrobě dekorativních předmětů.

Tato typická střeoevropská dřevina se vyskytuje na celém území našeho státu. Často jsou vysazovány aleje lip. Je také stálou součástí smíšených podhorských a horských lesů. Nejsou výjimkou ani velmi staré lípy, které patří mezi naše přírodní památky. Například 17. října 2008 byla 600 let stará lípa Jana Gurreho v Řimově prohlášena stromem roku 2008. Lípa se stala symbolem českého národa její ratolest je na prezidentské standartě a na státní pečeti.

**Základní škola a Mateřská škola
Horní Stropnice
373 35 Horní Stropnice 214
www.zshstropnice.cz**